

ΠΡΟΣ: Ως πίνακας αποδεκτών

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ

ΘΕΜΑ: Βασικές κατευθύνσεις για την επιτάχυνση της προετοιμασίας της χώρας για τη μετάβαση στο ΕΥΡΩ.

I. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η αναμενόμενη εισαγωγή του ΕΥΡΩ στην Ελλάδα, την 1.1.2001, δημιουργεί αναμφίβολα μία νέα νομισματική πραγματικότητα, στην οποία πρέπει να προσαρμοσθούν όλοι οι κοινωνικοοικονομικοί φορείς της χώρας.

Στο πλαίσιο αυτό βασική επιδίωξη του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας, ως καθ'ύλην αρμόδιος συντονιστικός φορέας για την εισαγωγή του ΕΥΡΩ, είναι η προώθηση της έγκαιρης προετοιμασίας των εμπλεκόμενων φορέων και του κοινού, η εξασφάλιση συνθηκών ομαλής λειτουργίας της αγοράς και η διασφάλιση της αξιοπιστίας στις συναλλαγές σε ΕΥΡΩ.

Ήδη το ΥΠΕΘΟ, από τον προηγούμενο χρόνο με την συνεργασία όλων των κοινωνικοοικονομικών φορέων, ετοίμασε εγκαίρως το Εθνικό Σχέδιο της Ελλάδος για τη Μετάβαση στο ΕΥΡΩ. Το Σχέδιο αυτό αποτελεί σε μεγάλο βαθμό τον βασικό οδηγό για την κατά φάση προετοιμασία των φορέων, με βάση το σενάριο μετάβασης της χώρας μας στο ΕΥΡΩ.

Δεδομένου ότι η μεταβατική περίοδο της χώρας μας στο ΕΥΡΩ θα έχει διάρκεια ενός έτους (1/1/2001-31/12/2001), επισημαίνεται η ανάγκη επίσπευσης των διαδικασιών προσαρμογής στο ΕΥΡΩ των εμπλεκόμενων φορέων.

Συγκεκριμένα οι προσπάθειες προετοιμασίας των φορέων θα πρέπει να επικεντρωθούν κυρίως:

- στην προσαρμογή των Συστημάτων Πληροφορικής και εν γένει όλων των εφαρμογών Μηχανογραφικής υποστήριξης,
- στην ρύθμιση των οικονομοτεχνικών, οργανωτικών και των νομικών πτυχών που άπτονται της εισαγωγής του ΕΥΡΩ με βάση τους σχετικούς κανονισμούς του Συμβουλίου.
- στην ενημέρωση και εκπαίδευση του προσωπικού τους και των συναλλασομένων με αυτούς σε θέματα σχετικά με το ΕΥΡΩ.

Οι βασικές κατευθύνσεις που ακολουθούν αποτελούν μία αρχική προσέγγιση και αφορούν τον δημόσιο, χρηματοοικονομικό, επιχειρηματικό, τον μη κυβερνητικό τομέα και το ευρύ κοινό γενικότερα. Οι κατευθύνσεις αυτές εκτός των άλλων αποσκοπούν στην επισήμανση ορισμένων ειδικών και γενικών θεμάτων που ανακύπτουν από την επικείμενη εισαγωγή του ΕΥΡΩ. Η ρύθμιση των θεμάτων εαυτών είναι απαραίτητη προκειμένου να εξασφαλισθεί η απρόσκοπτη λειτουργία της αγοράς με την αποτροπή ανεπιθύμητων επιδράσεων στην Ελληνική Οικονομία και στην Κοινωνία γενικότερα.

Τα θέματα αυτά είναι:

α) Ειδικά θέματα

- Διπλή αναγραφή τιμών και άλλων χρηματικών αξιών.
- Στρογγυλοποιήσεις αριθμών.
- Διάρκεια διπλής κυκλοφορίας .
- Τραπεζικά έξοδα για τις μετατροπές.

• Συναλλαγματικές ισοτιμίες.

• Συνέχεια των συμβάσεων,

β) θέματα γενικού ενδιαφέροντος

• Διάλογος με φορείς.

• Σήμα ΕΥΡΩ (Λογότυπος) στα εμπορικά καταστήματα.

• Εθνικό Παρατηρητήριο ΕΥΡΩ

• Επιλογές χρήσης ΕΥΡΩ (EURO - OPTIONS).

• Εθνικό Πρόγραμμα Επικοινωνιακής Πολιτικής για το ΕΥΡΩ.

• Προετοιμασία εκτύπωσης κερμάτων και τραπεζογραμματίων ΕΥΡΩ.

• Το πρόβλημα του «2000» και το ΕΥΡΩ.

Τα ανωτέρω θέματα συζητήθηκαν σε Κοινοτικό Επίπεδο σε ειδικές συνεδριάσεις των ενδιαφερομένων φορέων των Κρατών - Μελών. Σε συνέχεια των συζητήσεων αυτών και κατόπιν ειδικών μελετών η Ευρωπαϊκή Επιτροπή τον Απρίλιο του 1998 προέβη στην έκδοση συστάσεων οι οποίες πλαισιώνουν τους σχετικούς κανονισμούς για την εισαγωγή του ΕΥΡΩ. [Καν. ΕΚ 1103/97 και 974/98] που ψήφισε το Συμβούλιο Υπουργών ECOFIN.

Τα θέματα αυτά εξετάστηκαν επίσης σε Εθνικό Επίπεδο στα πλαίσια της Εθνικής Συντονιστικής Επιτροπής για το ΕΥΡΩ (ΕΣΕ). Κατά την εξέταση των θεμάτων αυτών έγινε ανταλλαγή απόψεων με τους ενδιαφερόμενους φορείς και διεφάνη ευρεία συναίνεση για την από κοινού αντιμετώπιση των προβλημάτων που ανακύπτουν από την εφαρμογή τους.

Οι παρούσες κατευθύνσεις του ΥΠΕΘΟ έρχονται να διευκρινίσουν ορισμένες πτυχές των θεμάτων αυτών, προκειμένου να διευκολύνουν τους φορείς στην ομαλή και έγκαιρη προετοιμασία τους.

II. ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

Διπλή αναγραφή τιμών και άλλων χρηματικών αξιών.

Η διπλή αναγραφή των τιμών και των λοιπών χρηματικών αξιών σε εθνικό νόμισμα και ΕΥΡΩ θα συμβάλλει αποτελεσματικά στην εξοικείωση των συναλλασσόμενων με το νέο νόμισμα.

Η διπλή αναγραφή των τιμών στα καταναλωτικά προϊόντα και τους λογαριασμούς παροχής υπηρεσιών, κατά την διάρκεια της μεταβατικής περιόδου, θα διευκολύνει τόσο τους καταναλωτές όσο και τις επιχειρήσεις λόγω της παρεχόμενης διαφάνειας και της συγκρισιμότητας των τιμών, διασφαλίζοντας ταυτόχρονα την ομαλή προώθηση των συναλλαγών.

Με τον τρόπο αυτό το νέο νόμισμα θα καταστεί ευκολότερα κατανοητό και αποδεκτό στην χρήση του, θα βοηθήσει στην προστασία του καταναλωτή και θα αποκτήσει την εμπιστοσύνη του κοινού.

Για να διασφαλισθεί ότι η διπλή αναγραφή των τιμών ανταποκρίνεται στις ανάγκες των καταναλωτών και μειώνει τις αβεβαιότητες για το νέο νομισματικό περιβάλλον, είναι αναγκαία η τήρηση προτύπων καλής πρακτικής κατά την διάρκεια της μεταβατικής περιόδου από τους εμπλεκόμενους κοινωνικο-οικονομικούς φορείς.

Σύμφωνα με τον κανονισμό της ΕΚ 1103/97 σχετικά με την εισαγωγή του ΕΥΡΩ, για τον καθορισμό των τιμών σε εθνικό νόμισμα και ΕΥΡΩ θα πρέπει να χρησιμοποιούνται οι τιμές μετατροπής με τις οποίες το ΕΥΡΩ θα αντικαταστήσει τα εθνικά νομίσματα και να τηρούνται οι κανόνες στρογγυλοποίησης των τελικών ποσών.

Για την προστασία των καταναλωτών, όσον αφορά την αναγραφή τιμών των προϊόντων που προσφέρονται στους καταναλωτές, λαμβάνεται υπόψη η οδηγία ΕΚ 98/6/1998, η οποία προβλέπει ότι οι αναγραφόμενες τιμές πρέπει να μη δημιουργούν αμφισβήτηση, να μπορούν να εφαρμόζονται με ευχέρεια και να διαβάζονται με ευκρίνεια.

Για το σκοπό αυτό, στις περιπτώσεις διπλής αναγραφής τιμών ή άλλων χρηματικών αξιών, θα πρέπει να τηρούνται οι ακόλουθες δεσμεύσεις:

- Να χρησιμοποιούνται οι τιμές μετατροπής για τον υπολογισμό της ισότιμης αξίας στη διπλή αναγραφή τιμών.
- Η στρογγυλοποίηση να γίνεται στο πλησιέστερο εκατοστό και να καθιερωθεί ως το ελάχιστο επίπεδο ακρίβειας για τιμές και άλλες χρηματικές αξίες που έχουν μετατραπεί από εθνικές νομισματικές μονάδες σε ΕΥΡΩ.
- Οι διπλές αναγραφές τιμών και άλλων χρηματικών αξιών να είναι σαφείς, εύκολα αναγνωρίσιμες και ευανάγνωστες.
- Οι λιανοπωλητές να επιδείξουν την ετοιμότητα τους για συναλλαγές σε ΕΥΡΩ κατά την διάρκεια της μεταβατικής περιόδου.
- Η διπλή αναγραφή των τιμών σε «δείκτες αναφοράς» όπως αντίγραφα τραπεζικών λογαριασμών και τιμολόγια δημοσίων επιχειρήσεων να ξεκινήσει στην αρχή της μεταβατικής περιόδου.
- Οι επαγγελματικές ενώσεις να εξετάσουν τη δυνατότητα καθορισμού κοινών προτύπων ή σχεδίων για τη διπλή αναγραφή των τιμών. Καλούνται επίσης να βοηθήσουν τους μικρούς λιανοπωλητές οι οποίοι θα αντιμετωπίσουν περισσότερα προβλήματα στην πράξη, οργανώνοντας σχετικά προγράμματα ενημέρωσης ή πιλοτικές δράσεις.

Στρογγυλοποιήσεις αριθμών.

Με τον κανονισμό ΕΚ 1103/98 άρθρα 4 & 5 του Συμβουλίου, σχετικά με την εισαγωγή του ΕΥΡΩ, θεσπίζονται κανόνες στρογγυλοποίησης που είναι αναγκαίοι για την ομαλή λειτουργία της αγοράς.

Η στρογγυλοποίηση αφορά τα ποσά που προκύπτουν μετά την μετατροπή τους με βάση τους σταθερούς συντελεστές μετατροπής.

Οι κανόνες μετατροπής των τιμών από το εθνικό νόμισμα στο ΕΥΡΩ και αντιστρόφως καθορίζονται ως εξής:

- Η μετατροπή θα πραγματοποιείται με βάση το συντελεστή μετατροπής της αμετάκλητης καθορισμένης ισοτιμίας.
- Ο συντελεστής μετατροπής περιλαμβάνει 6 ψηφία συμπεριλαμβανομένων και των δεκαδικών.

- Ποσά που μετατρέπονται σε ΕΥΡΩ θα στρογγυλοποιούνται προς τα πάνω ή προς τα κάτω προς την πλησιέστερη υποδιαίρεση.
- Ποσά που μετατρέπονται από ΕΥΡΩ θα στρογγυλοποιούνται προς τα πάνω ή προς τα κάτω προς την πλησιέστερη υποδιαίρεση του εθνικού νομίσματος.
- Ποσά που μετατρέπονται και αντιστοιχούν ακριβώς στο ήμισυ της ελάχιστης υποδιαίρεσης θα στρογγυλοποιούνται προς τα πάνω (σύμφωνα με την μαθηματική πρακτική).

Για παράδειγμα, α) από την μετατροπή 1000 δρχ. σε ΕΥΡΩ με βάση την κεντρική ισοτιμία της 31/12/1998 (1 ΕΥΡΩ = 353,109 δρχ.) προκύπτει το ποσό 2,83198 ΕΥΡΩ, το οποίο στρογγυλοποιείται σε 2,83 ΕΥΡΩ. β) από την μετατροπή 1000 ΕΥΡΩ σε δραχμές αντίστοιχα προκύπτει το ποσό των 353.109 δρχ. γ) ποσά κάτω της αξίας του 1 ΕΥΡΩ π.χ. 90 ΕΥΡΩ - ΛΕΠΤΑ (0,90 ΕΥΡΩ) X 353,109 προκύπτει το ποσό 317,798 δρχ. το οποίο στρογγυλοποιείται σε 317,80 δρχ. δ) αξία 174,8 δρχ. μετατρέπόμενη σε ΕΥΡΩ με την ανωτέρω ισοτιμία δίδει το ποσό 0,49503 ΕΥΡΩ, το οποίο στρογγυλοποιείται σε 0,50 ΕΥΡΩ ή 50 ΕΥΡΩ-ΛΕΠΤΑ.

Οι εμπλεκόμενοι φορείς πρέπει να δώσουν ιδιαίτερη έμφαση στην ορθή εφαρμογή των κανόνων στρογγυλοποίησης, ώστε τα ποσά που θα προκύπτουν μετά τη μετατροπή σε μονάδες ΕΥΡΩ να εκφράζουν την πραγματική αξία (δηλ. ισοδύναμο αποτέλεσμα).

Στην περίπτωση που δεν αποδίδεται η πραγματική αξία υπάρχει ο κίνδυνος να αλλοιωθούν αδικαιολόγητα οι τιμές των αγαθών και των υπηρεσιών με επιπτώσεις στον γενικό δείκτη τιμών καταναλωτών της χώρας.

Διάρκεια διπλής κυκλοφορίας.

Σύμφωνα με το σενάριο του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της Μαδρίτης την 1η Ιανουαρίου 2002 θα αρχίσει να κυκλοφορεί σε φυσική μορφή το ΕΥΡΩ παράλληλα με τα εθνικά νομίσματα. Το αργότερο μέχρι 30 Ιουνίου 2002 τα εθνικά νομίσματα θα έχουν αντικατασταθεί πλήρως από το ΕΥΡΩ και η εισαγωγή του ενιαίου νομίσματος θα έχει ολοκληρωθεί (καν. ΕΚ 974/98).

Η παράλληλη κυκλοφορία του ΕΥΡΩ και του εθνικού νομίσματος θα "διευκολύνει το ευρύ κοινό και τους καταναλωτές στην χρήση του ΕΥΡΩ καθώς και τις επιχειρήσεις που θα έχουν προετοιμαστεί εγκαίρως στη καλύτερη οργάνωση των συναλλαγών τους σε ΕΥΡΩ.

Σε συζητήσεις σε ευρωπαϊκό επίπεδο υπάρχει έντονη επιθυμία συντόμευσης της διάρκειας (6 μηνών). Η συντόμευση της διάρκειας της διπλής κυκλοφορίας εκτιμάται ότι θα εξυπηρετήσει ορισμένους κοινωνικοοικονομικούς φορείς π.χ. εμπορικές επιχειρήσεις, τράπεζες κ.λ.π. διότι μειώνει τα προβλήματα που δημιουργεί η παράλληλη κυκλοφορία του εθνικού νομίσματος και ΕΥΡΩ.

Προς την ίδια κατεύθυνση κινούνται και οι θέσεις των αντίστοιχων φορέων και στην Ελλάδα. Ήδη κατά τις συζητήσεις που έγιναν στα πλαίσια της Επιτροπής των Εκπροσώπων της Εθνικής Συντονιστικής Επιτροπής για το ΕΥΡΩ διατυπώνονται προτάσεις για την συντόμευση του χρόνου διπλής κυκλοφορίας.

Το θέμα αυτό θα ρυθμιστεί από κοινού με τις άλλες χώρες μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Τραπεζικά έξοδα για τις μετατροπές

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, με τη σύσταση που εξέδωσε (ΕΕΚ 961/1, 1998) προτείνει ένα πρότυπο καλής πρακτικής που πρέπει να εφαρμόσουν οι τράπεζες κατά τη διάρκεια της μεταβατικής και τελικής περιόδου, για τις μετατροπές χωρίς έξοδα για ορισμένες κατηγορίες που υποβάλλονται από το νόμο (π.χ. από την εθνική νομισματική μονάδα σε ΕΥΡΩ και αντίστροφα) καθώς και άλλες κατηγορίες που αφήνονται στη συνήθη πρακτική, όπου είναι δυνατόν να εισπράττεται διαχειριστική προμήθεια (όχι όμως προμήθεια που αφορά τον συναλλαγματικό κίνδυνο) από τις τράπεζες.

Ειδικότερα στις τράπεζες συνιστάται:

- να παρέχουν δωρεάν ορισμένες υποχρεωτικές υπηρεσίες όπως:
 - μετατροπή χωρίς έξοδα εισερχόμενων πληρωμών από την εθνική νομισματική μονάδα στη μονάδα ΕΥΡΩ και αντίστροφα στην μεταβατική περίοδο,
 - μετατροπή χωρίς έξοδα λογαριασμών από την εθνική νομισματική μονάδα στη μονάδα ΕΥΡΩ στο τέλος της μεταβατικής περιόδου,
- να μην επιβάλλουν χρέωση σε ορισμένες κατηγορίες συναλλαγών, να προβλέπουν ίση μεταχείριση μεταξύ του ΕΥΡΩ και των Εθνικών Νομισμάτων δηλαδή να χρεώνουν την ίδια προμήθεια για πανομοιότυπες υπηρεσίες που έχουν συνομολογηθεί είτε σε εθνικές νομισματικές μονάδες είτε σε ΕΥΡΩ,
- να τηρούν συγκεκριμένες προδιαγραφές διαφάνειας ως προς την προσαρμογή τιμών μετατροπής και στην ενδεχόμενη είσπραξη διαχειριστικών εξόδων.

Περαιτέρω, στη σχετική σύσταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, τονίζεται η ανάγκη να τηρηθούν οι αρχές της διαφάνειας στις τραπεζικές συναλλαγές πριν από τη μεταβατική περίοδο, για να περιοριστεί ο κίνδυνος να θεωρήσουν οι συναλλασσόμενοι ότι τα υφιστάμενα έξοδα οφείλονται στην εισαγωγή του ΕΥΡΩ.

Μέχρι σήμερα η συμπεριφορά των Τραπεζών των 11 χωρών της ζώνης ΕΥΡΩ δεν ήταν η αναμενόμενη. Σε πολλές περιπτώσεις δεν υπήρξε διαφάνεια ως προς τη χρέωση των προμηθειών στους συναλλασσόμενους. Για τη βελτίωση της κατάστασης αυτής, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή προτίθεται να εκδώσει σύντομα νέα πιο αυστηρή σύσταση προς τις Τράπεζες. Οι συστάσεις αυτές αφορούν ουσιαστικά στις συναλλαγές σε Εθνικό επίπεδο και όχι τα διασυνοριακά εμβάσματα.

Από Ελληνικής πλευράς, η Τράπεζα της Ελλάδος τον Δεκέμβριο του 1998 εξέδωσε την με αριθ. 10/22.12.98 εγκύκλιο, στην οποία αναφέρεται ότι οι Τράπεζες μπορούν να χρεώνουν προμήθειες σε συναλλαγές συναλλάγματος, αρκεί να δηλώνουν ρητά το ύψος της συγκεκριμένης προμήθειας, εκτός των περιπτώσεων μετατροπής επί πράξεων συναλλάγματος των νομισμάτων των Κρατών - Μελών της ζώνης ΕΥΡΩ.

Στο πλαίσιο αυτό καλούνται οι τράπεζες να ενεργήσουν με την αρχή της διαφάνειας στις συναλλαγές, προς όφελος των ιδίων και των πελατών τους.

Ειδικότερα οι Τράπεζες οφείλουν:

- να προσδιορίζουν με εμφανή τρόπο την τιμή μετατροπής με την οποία έγινε η μετατροπή του χρηματικού ποσού
- να εντοπίζουν χωριστά από την τιμή μετατροπής τις τυχόν χρεώσεις τις οποίες εισπράττουν για την μετατροπή και
- να παρέχουν στην πελατεία του, τόσο πριν από την συναλλαγή όσο και μετά την ολοκλήρωσή της, ευκρινή και διαφανή πληροφόρηση αναφορικά με το περιεχόμενο των χρεώσεων.

Συναλλαγματικές ισοτιμίες

Σύμφωνα με τον κανονισμό ΕΚ 1103/97 άρθρο 4 του Συμβουλίου, τα νομισματικά ποσά που θα μετατρέπονται από μία εθνική νομισματική μονάδα σε άλλη, μετατρέπονται πρώτα σε ένα νομισματικό ποσό εκφρασμένο σε ΕΥΡΩ και στη συνέχεια θα μετατρέπονται στην άλλη εθνική νομισματική μονάδα (τριγωνική σχέση).

Στην Ελλάδα σήμερα δεν ισχύει η τριγωνική σχέση αλλά οι απευθείας ισοτιμίες με τα εθνικά νομίσματα των χωρών της ζώνης ΕΥΡΩ. Το τραπεζικό μας σύστημα έχει τη δυνατότητα σε (ημερήσια βάση) να παρέχει τιμές FIXING των νομισμάτων της ζώνης ΕΥΡΩ (Εγκ. Τράπεζας της Ελλάδος αριθ. 10/22.12.98). Είναι αυτονόητο ότι η ρύθμιση αυτή διευκολύνει τους συναλλασσόμενους, καθώς δεν υποβάλλονται σε πρόσθετες μετατροπές στις συναλλαγές τους με νομίσματα της ζώνης ΕΥΡΩ.

Συνέχεια των Συμβάσεων.

Σύμφωνα με τον κανονισμό ΕΚ 1103/97, για τις συμβάσεις και τις άλλες νομικές πράξεις ισχύει η αρχή της «συνέχειας των συμβάσεων» που προβλέπει ότι η εισαγωγή του ΕΥΡΩ δεν θα έχει ως συνέπεια την τροποποίηση κάποιου όρου της σύμβασης ή την απαλλαγή ενός των συμβαλλομένων από την εκπλήρωση όρου της σύμβασης, ούτε δίνει το δικαίωμα για μονομερή τροποποίηση ή καταγγελία της σύμβασης. Ακόμη, η εισαγωγή του ΕΥΡΩ στις περιπτώσεις νομικών πράξεων με σταθερό επιτόκιο δεν θα μεταβάλλει το ονομαστικό επιτόκιο που είναι πληρωτέο από τον οφειλέτη. Στις συμβάσεις κυμαινόμενου επιτοκίου η ανατιμολόγηση θα πραγματοποιείται με τα ισχύοντα επιτόκια ΕΥΡΩ. Η αρχή αυτή ισχύει ανεξάρτητα από την ύπαρξη ή μη σχετικής ρήτρας στις δανειακές συμβάσεις.

Η συνέχεια των συμβάσεων θα πρέπει να ισχύει προκειμένου να συμβάλλει στην παροχή ασφάλειας δικαίου και διαφάνειας στους οικονομικούς παράγοντες και ιδιαίτερα στους καταναλωτές.

III. ΘΕΜΑΤΑ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ

Διάλογος με τους φορείς

Ο διάλογος που αναπτύσσεται μεταξύ των επαγγελματικών ενώσεων, των τραπεζών, των επιχειρήσεων, των καταναλωτών και των δημόσιων αρχών σε τοπικό και εθνικό επίπεδο, στοχεύει στην αποφυγή επικαλύψεων και απώλειας χρόνου στις δράσεις των φορέων, στην κοινή αντιμετώπιση προβλημάτων για την μεγιστοποίηση των ωφελειών από την εισαγωγή του ΕΥΡΩ.

Με τη σύσταση της Επιτροπής Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων 961/3, 23/4/98 καλούνται, στα πλαίσια του διαλόγου, οι ενώσεις καταναλωτών και οι επαγγελματικές οργανώσεις να διαπραγματευτούν αρχές καλής πρακτικής σε θέματα διπλής αναγραφής των τιμών και πληρωμών και να καθορίσουν τις ελάχιστες προδιαγραφές των πληροφοριών που θα πρέπει να παρέχονται. Επίσης συνιστάται στις επιχειρήσεις να καθορίσουν αρχές διαπραγμάτευσης τέτοιες που να συμβάλλουν στη διευκόλυνση της μετάβασης στο ΕΥΡΩ, ιδιαίτερα για τις

μικρές επιχειρήσεις που αντιμετωπίζουν αδυναμία να προσεγγίσουν τις τεχνικές, λειτουργικές και πρακτικές πλευρές του προβλήματος.

Στο πνεύμα αυτό καλούνται οι εμπλεκόμενοι κοινωνικοοικονομικοί φορείς της χώρας να αναπτύξουν ένα πλαίσιο συνεχούς και ενεργού διαλόγου ώστε να υπάρξει συμφωνία για την εθελοντική ρύθμιση θεμάτων κοινού ενδιαφέροντος. Ακόμη, θα πρέπει να επιλέξουν τα κατάλληλα μέσα και τους μηχανισμούς εκείνους, οι οποίοι θα υποστηρίξουν ουσιαστικά και δυναμικά τις προσπάθειες τους και θα διευκολύνουν τους καταναλωτές στην κατανόηση και χρήση του νέου νομίσματος.

Σήμα Ευρώ /Λογότυπος/ στα εμπορικά καταστήματα

Το σήμα ΕΥΡΩ (Λογότυπος) συμφωνήθηκε σε ευρωπαϊκό επίπεδο στις 30/6/98 από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και εκπροσώπους των καταναλωτών και κυρίων ενώσεων των επαγγελματιών τομέων διανομής, τουρισμού και Μικρό - Μεσαίων Επιχειρήσεων και ευαίσθητων κοινωνικών ομάδων. Σύμφωνα με τον λογότυπο αυτό κάθε επαγγελματίας που επιθυμεί μπορεί να δεσμευτεί ατομικά να τηρεί ορισμένους κανόνες καλής συμπεριφοράς και να αναρτήσει σε εμφανές σημείο το λογότυπο, ο οποίος θα προσφέρει τα απαιτούμενα εχέγγυα εμπιστοσύνης στους καταναλωτές. Ο λογότυπος είναι κοινός και εγγυάται ότι ο επαγγελματίας που θα κάνει χρήση αυτού, θα δεσμευτεί εθελοντικά να τηρήσει τα πρότυπα καλής συμπεριφοράς στις σχέσεις του με τους πελάτες όσον αφορά τη χρήση του ΕΥΡΩ. Ειδικότερα θα σεβαστούν:

- την πλήρη τήρηση των κανόνων μετατροπής και στρογγυλοποίησης των τιμών και των αξιών,
- την μη επιβάρυνση των καταναλωτών που συναλλάσσονται σε ΕΥΡΩ,
- την διάθεση πληροφόρησης σχετικά με το ΕΥΡΩ,
- την διπλή αναγραφή των τιμών σε ΕΥΡΩ και στο εθνικό νόμισμα κατά τη μεταβατική περίοδο,
- την κατάρτιση του προσωπικού που έρχεται σε επαφή με τους πελάτες ,
- την δυνατότητα πληρωμής σε ΕΥΡΩ.

Εθνικό παρατηρητήριο ΕΥΡΩ.

Σύμφωνα με την υπ' αριθμ. 961/3/23.4.1998 σύσταση της ΕΕΚ τα Κράτη - Μέλη καλούνται να δημιουργήσουν Παρατηρητήρια προκειμένου να καταστεί δυνατή η παρακολούθηση και ο έλεγχος των διαδικασιών και των πρακτικών για την εισαγωγή του ΕΥΡΩ.

Το Παρατηρητήριο αποσκοπεί να δράσει υποστηρικτικά, συμπληρωματικά και ενισχυτικά στις προσπάθειες των φορέων για προγραμματισμό, εφαρμογή, τήρηση και αξιολόγηση των δράσεων προσαρμογής στο ΕΥΡΩ.

Στο πλαίσιο αυτό, το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας θα συστήσει παρατηρητήριο ΕΥΡΩ με σκοπό την ενίσχυση του διαλόγου και της συνεργασίας μεταξύ εκπροσώπων των πλέον αντιπροσωπευτικών φορέων του δημόσιου, ιδιωτικού και κοινωνικού τομέα καθώς και των καταναλωτών, τη διασφάλιση των αρχών της εντιμότητας και της διαφάνειας στις συναλλαγές και τις επαγγελματικές πρακτικές.

Το Παρατηρητήριο θα εξασφαλίσει αποτελεσματική συνεργασία με τους φορείς που έχουν ως αποστολή την καταστολή αυθαιρεσιών και παρατυπιών στις συναλλαγές σε βάρος του δημοσίου και των καταναλωτών αλλά και για την αποτροπή αδικαιολόγητων αυξήσεων, οι οποίες θα μπορούσαν να προκαλέσουν πληθωριστικές πιέσεις αλλά και δυσπιστία του κοινού σε σχέση με την κυκλοφορία του ΕΥΡΩ.

Το παρατηρητήριο ΕΥΡΩ αναμένεται να συμβάλλει καθοριστικά στη διάδοση των καλών πρακτικών, στην παροχή ουσιαστικής υποστήριξης και διαμεσολάβησης προς τις επιχειρήσεις και τις ευπαθείς ομάδες του πληθυσμού.

Επιλογές χρήσης ΕΥΡΩ (EURO - OPTIONS)

Η προαιρετική χρήση του ΕΥΡΩ κατά την μεταβατική περίοδο συνδέεται με την αρχή της «μη υποχρέωσης» «μη απαγόρευσης» (καν. ΕΚ 1103/97) και ισοδυναμεί με τη δυνατότητα που παρέχεται στους οικονομικούς φορείς και καταναλωτές να συναλλάσσονται σε ΕΥΡΩ ή εθνικές νομισματικές μονάδες, τόσο με τον ιδιωτικό, όσο και με τον δημόσιο τομέα.

Ειδικότερα, η προαιρετική χρήση του ΕΥΡΩ από τις επιχειρήσεις αφορά ένα ευρύ φάσμα λειτουργιών και διαδικασιών όπως η λογιστική των επιχειρήσεων, η υποβολή φορολογικών δηλώσεων, οι πληρωμές φόρων, οι φορολογικοί έλεγχοι, η υποβολή πάσης φύσεως οικονομικών καταστάσεων, η έκδοση στοιχείων κ.λ.π.

Εξυπακούεται ότι οποιαδήποτε εφαρμογή επιλογής ΕΥΡΩ, θα πρέπει να συνδυαστεί με την ετοιμότητα προσαρμογής, είτε του δημόσιου είτε του ιδιωτικού τομέα. Το θέμα αυτό θα εκτιμηθεί από το ΥΠΕΘΟ στα πλαίσια της ΕΣΕ για το ΕΥΡΩ, προϊόντος του χρόνου, σε συνάρτηση με την επιτευχθείσα πρόοδο ως προς την προετοιμασία των αναγκαίων τεχνικών και νομικών προσαρμογών των κοινωνικοοικονομικών φορέων της χώρας.

Εθνικό πρόγραμμα επικοινωνιακής πολιτικής για το ΕΥΡΩ

Οι προετοιμασίες των τεχνικών και νομικών πτυχών των διαδικασιών προσαρμογής των κοινωνικοοικονομικών φορέων της χώρας όπως αυτές καταγράφονται στο Εθνικό Σχέδιο της Ελλάδος για τη Μετάβαση στο ΕΥΡΩ (ΕΣΜ) καθώς και των δράσεων επικοινωνίας και προβολής που περιγράφονται στο Εθνικό Πρόγραμμα Επικοινωνιακής Πολιτικής για το ΕΥΡΩ (ΕΠΕΠ - ΕΥΡΩ), έχουν ήδη ξεκινήσει και προωθούνται με εντατικούς ρυθμούς σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο.

Ειδικότερα, το ΕΠΕΠ - ΕΥΡΩ μέσω της εφαρμογής δράσεων ενημέρωσης, πληροφόρησης και εκπαίδευσης αποσκοπεί:

- Στην ενημέρωση των επιχειρήσεων και των άλλων κοινωνικοοικονομικών φορέων για την προσαρμογή της λειτουργίας τους στο νέο νόμισμα και την καλύτερη εξυπηρέτηση του συναλλασσόμενου κοινού.
- Στην ενημέρωση και προετοιμασία του συνόλου του πληθυσμού καθώς και ορισμένων συγκεκριμένων κοινωνικών ομάδων.
- Στην ανάπτυξη συνεργασιών μεταξύ των αρμόδιων φορέων του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα ώστε να επιτευχθεί καλύτερος συντονισμός των δράσεων επικοινωνίας.

Οι κυριότερες δράσεις του ΕΠΕΠ - ΕΥΡΩ είναι η παραγωγή ενημερωτικού υλικού για την προώθηση της πληροφόρησης στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις και το ευρύ κοινό, η διαφημιστική προβολή μέσω των Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης, η δημιουργία πολλαπλασιαστών πληροφόρησης της κοινής γνώμης, η εκπαίδευση στα σχολεία κ. α.

Από πλευράς ΥΠΕΘΟ, έχει ολοκληρωθεί η διαδικασία επιλογής του συμβούλου επικοινωνιακής πολιτικής για την εφαρμογή του προγράμματος και επίκειται η άμεση έναρξη των δράσεων προβολής με βάση το μνημόνιο συμφωνίας και τη σχετική σύμβαση του ΥΠΕΘΟ με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

Προετοιμασία εκτύπωσης κερμάτων και τραπεζογραμματίων ΕΥΡΩ

Ως γνωστόν μέχρι σήμερα έχουν οριστικοποιηθεί από την ΕΚΤ οι δύο όψεις των τραπεζογραμματίων ΕΥΡΩ και έχει αποφασισθεί η κοινή ευρωπαϊκή όψη των κερμάτων ΕΥΡΩ. Στις χώρες της ζώνης ΕΥΡΩ έχει υιοθετηθεί και η εθνική τους όψη.

Στην Ελλάδα έχουν προχωρήσει ήδη οι διαδικασίες για το σχεδιασμό της Εθνικής όψης των κερμάτων και θα πρέπει σύντομα να οριστικοποιηθούν οι όψεις όλων των κερμάτων ΕΥΡΩ, προκειμένου να αρχίσει εγκαίρως, τόσο η παραγωγή τους, όσο και η προβολή τους, μαζί με τα τραπεζογραμμάτια, στο κοινό.

Η εκτύπωση των τραπεζογραμματίων ΕΥΡΩ θα πρέπει να αρχίσει το α' εξάμηνο του 2001 ώστε να παραχθεί έγκαιρα η αναγκαία ποσότητα που θα τεθεί σε κυκλοφορία την 1/1/2002.

Παράλληλα, οι διαδικασίες παραγωγής των αναγκαίων ποσοτήτων κερμάτων ΕΥΡΩ πρέπει να αρχίσουν το γρηγορότερο δυνατό, δεδομένου ότι την 1/1/2002 το νόμισμα θα κυκλοφορήσει σε φυσική μορφή.

Στο πλαίσιο των ανωτέρω εκκρεμοτήτων θα πρέπει να αρθούν όλες οι δυσκολίες που συνδέονται με τη χρηματοδότηση, την προμήθεια πρώτων υλών καθώς και με την άδεια εκτύπωσης που πρέπει να χορηγηθεί από την ΕΚΤ για τα τραπεζογραμμάτια, καθόσον η χώρα μας δεν ανήκει ακόμα στη ζώνη ΕΥΡΩ.

Το πρόβλημα του «2000» και το ΕΥΡΩ

Έχει ήδη αναγνωρισθεί η ανάγκη άμεσης αντιμετώπισης του προβλήματος 2000 από τους κοινωνικοοικονομικούς φορείς και ιδιαίτερα από τον τραπεζικό τομέα προκειμένου να αποφευχθούν ανεπιθύμητες δυσλειτουργίες.

Για το θέμα αυτό το Συμβούλιο Υπουργών ECOFIN, πρόσφατα ύστερα από σχετική πρόταση της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, με απόφαση του ορίζει ως επίσημη αργία για τις τράπεζες την 31/12/1999. Κατόπιν αυτού καλούνται τα Κράτη - Μέλη να προβούν στην νομοθετική ρύθμιση της εν λόγω αργίας για την αποφυγή τυχόν νομικών αμφισβητήσεων στις συναλλαγές.

IV. ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Στο πλαίσιο των ανωτέρω κατευθύνσεων και ενόψει της επικείμενης εισαγωγής του ΕΥΡΩ στη χώρα μας καλούνται οι κοινωνικοοικονομικοί φορείς να προετοιμαστούν εγκαίρως για την ομαλή τους μετάβαση στο ΕΥΡΩ.

Η προσπάθεια αυτή θα πλαισιωθεί και θα ενισχυθεί με την εφαρμογή των δράσεων του Προγράμματος Επικοινωνιακής Πολιτικής το οποίο θα τεθεί σε άμεση εφαρμογή.

Εξυπακούεται ότι η επιτυχής προετοιμασία προϋποθέτει την ανάπτυξη ενεργειών και εποικοδομητικού διαλόγου μεταξύ των φορέων ώστε να υπάρξει η απαιτούμενη συναίνεση για την από κοινού προσέγγιση των αναφουομένων προβλημάτων.

Η πιστή τήρηση των ανωτέρω κατευθύνσεων, όπως αυτές απορρέουν από τις συστάσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και τους κανονισμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς και η λειτουργία του Εθνικού Παρατηρητηρίου ΕΥΡΩ, εκτιμάται ότι θα συμβάλλουν στην ελαχιστοποίηση των ανεπιθύμητων επιδράσεων στην Ελληνική Οικονομία, καθώς και στην αποτροπή τυχόν αυθαιρεσιών που θα προέλθουν από την μη ορθή εφαρμογή των απαιτούμενων προσαρμογών από τους κοινωνικοοικονομικούς φορείς της χώρας.

Το ΥΠΕΘΟ προτίθεται σε τακτική βάση να ενημερώνει τους αρμόδιους φορείς σχετικά με τις εξελίξεις που σημειώνονται σε Κοινοτικό επίπεδο, καθώς και τις αποφάσεις που λαμβάνονται σε Εθνικό επίπεδο σχετικά με την εισαγωγή και την καθιέρωση του ΕΥΡΩ στη χώρα μας.

Με εντολή Υπουργού
Ο Γενικός Γραμματέας

Γιώργος Παπαϊωάννου

Έγγραφο Αναφοράς

1. Κανονισμός ΕΚ 1103/97, σχετικά με ορισμένες διατάξεις που αφορούν την εισαγωγή του ΕΥΡΩ, EEL 162, 19/6/97
2. Κανονισμός ΕΚ 974/98, για την εισαγωγή του ΕΥΡΩ, EEL. 139, 11/5/98
3. Συστάσεις της ΕΕΚ 961/1, 961/2, 961/3 της 23/4/1998
4. Οδηγία 98/6,1998 ΕΚ για την προστασία των καταναλωτών, EEL. 80, 1998 18/3/98
5. Εγκύκλιος της Τράπεζας της Ελλάδος 10/22.12.98
6. Εθνικό Σχέδιο της Ελλάδος για τη μετάβαση στο ΕΥΡΩ (έκδοση ΥΠΕΘΟ 1998)
7. Εθνικό Πρόγραμμα Επικοινωνιακής Πολιτικής